

samarbejde mellem landene. Dette søges opnået ved kravet efter både Europarådskonventionen og Haagerkonventionen om, at der i alle lande, som tilslutter sig konventionerne, skal oprettes centralmyndigheder, som skal sørge for, at konventionsforpligtelserne overholdes, og at bortførte børn tilbagegives. Deres rolle er koordinerende, idet myndighederne skal modtage og formidle henvendelser vedrørende krav om anerkendelse, tvangsfuldbyrdelse og udlevering af børn i henhold til konventionerne. Centralmyndighederne kan bistå en ansøger, der ønsker en afgørelse anerkendt eller fuldbyrdet eller et barn udleveret, med henvendelser til de nationale kompetente myndigheder, med oplysninger om sagens forløb, og med at formidle kontakt til andre centralmyndigheder. Endvidere skal centralmyndighederne forsøge at opnå en frivillig imødekommelse af ansøgningen. Ved afgrænsningen er det præciseret, at en ansøger ikke er forpligtet til at rette sin ansøgning til centralmyndigheden, men uden om denne myndighed direkte kan rette henvendelse til den kompetente nationale myndighed. På baggrund af centralmyndighedens særlige rolle og ekspertise på området må det dog antages, at kun få vil vælge at ansøge uden om centralmyndigheden.

Efter modtagelsen af en henvendelse foretager centralmyndigheden en første prøvelse, hvorunder det undersøges, om alle relevante oplysninger for behandlingen foreligger, ligesom der skal foretages en vurdering af, om ansøgningen kan forventes imødekommet på det foreliggende grundlag. Er det åbenbart, at dette ikke er tilfældet, kan centralmyndigheden afvise at videresende henvendelsen til fogedretten eller til en anden centralmyndighed, der skal behandle den. I andre tilfælde vil det være naturligt at søge tilvejebragt en retlig afgørelse af, om betingelsen i konventionen er opfyldt.

Skal ansøgningen behandles i fogedretten, må centralmyndigheden tage kontakt med en advokat, som fogedretten kan beskikke til at varetage ansøgerens interesser, jf. § 18, stk. 2.

§ 3 forudsætter, at der udpeges en dansk centralmyndighed. Bestemmelsen omfatter myndighedens rolle og virksomhed i forbindelse med behandlingen af sager i Danmark efter konventionerne. Derudover vil det være naturligt, at den danske centralmyndighed bistår danske forældre med at få deres børn hjem i samarbejde med den tilsvarende centralmyndighed i vedkommende udland.

I betænkningen (side 61) har arbejdsgruppen foreslået, at den danske centralmyndighed bliver Civilretsdirektoratet. Det er nærliggende at udnytte den omstændighed, at der i Danmark, i lighed med i Norge, men i modsætning til hvad der er tilfældet i Sveri-

ge, findes en overordnet statslig myndighed, der har ansvaret for administrationen af reglerne om forældremyndighed og samværret. Direktoratet er bl.a. klageinstans for statsamternes afgørelser vedrørende samværret og har efter myndighedslovens § 19 kompetence til at træffe midlertidige afgørelser om forældremyndighed, hvis forældrene har fælles forældremyndighed, og der er risiko for, at den ene af dem vil bringe barnet ud af landet og dermed foregribe en afgørelse om forældremyndighed. Det skal bemærkes, at centralmyndigheden ved anmodning fra udlandet om bistand, navnlig om gennemtvungelse af en udenlandsk afgørelse om samværret, vil kunne komme til at tage stilling til den udenlandske afgørelses forhold til en afgørelse, som direktoratet har truffet f.eks. som klageinstans. Arbejdsgruppen finder ikke, at denne specielle situation bør føre til at vælge en anden myndighed som centralmyndighed, idet Civilretsdirektoratet med sit omfattende kendskab til området skønnes bedst egnet til at behandle også denne form for konfliktsituationer. Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens opfattelse.

Centralmyndigheden får endvidere som en væsentlig opgave at bistå udlændinge med at gennemføre sager ved danske domstole under medvirken af danske advokater og under anvendelse af danske retsregler. Ved bistand til danske forældre, hvis børn er bortført til udlandet, vil centralmyndigheden naturligt kunne samarbejde med Udenrigsministeriet om kontakten til vedkommende udenlandske centralmyndighed.

Stk. 2 indeholder hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, der detaljeret regulerer centralmyndighedens opgaver.

Til kapitel 3

I kapitel 3 gennemføres en række af Europarådskonventionens bestemmelser, idet kapitlet i overensstemmelse med Europarådskonventionens artikel 7, 11 og 12 nærmere afgrænser pligten til at anerkende og fuldbyrde de udenlandske afgørelser.

Til § 4

§ 4 omhandler virkningen her i landet af en afgørelse truffet i et land, der har tiltrådt Europarådskonventionen. I §§ 5 - 8 findes regler, der begrænser området for § 4. Der henvises til Europarådskonventionens artikel 12.

Til stk. 1

Stk. 1 omhandler anerkendelse her i landet af udenlandske afgørelser om forældremyndighed, om,